

IP KUPUJE 50% RUSKOG KONCERNA ILIM

Američki internacionalni koncern za proizvodnju papira – IP formirao je zajedničku firmu sa ruskim proizvođačem celuloznih vlakana i papira ILM. IP je kupio učešće od 50% u ruskom ILM koncernu za 650 miliona dolara. Prema poznatim podacima ovo je najveća saradnja jedne strane firme sa ruskim proizvođačima celuloze i papira. Koncern ILM sa pripadajućim fabrikama proizvodi godišnje ukupno 2,5 miliona tona celuloznih vlakana, nepremazanog papira i pak-papira.

EVROPA SAKUPILA U 2007. GODINI 20% VIŠE PET BOCA

U Evropi je u toku 2007. godine odvojeno sakupljeno osetno više PET boca nego u toku prethodne godine. Prema podacima Organizacije PETCORE (PET Container Recycling Europe) iz Brisela, sakupljena količina je iznosila 1,13 miliona tona, što je za oko 20% više nego što je sakupljeno u 2006. godini. To praktično znači da je oko 40% svih PET boca, koje su iznete na evropsko tržište prikupljeno i pripremljeno za recikliranje. Od te količine se oko 14% izvozi u zemlje Azije. Ako takav izvoz bude nastavljen i u drugoj polovini 2008. godine izvoz u zemlje Azije će se povećati za 37% u odnosu na prošlu godinu. Prema proceni PETCORE evropski kapaciteti za preradu PET-a iznose 1,2 miliona tona godišnje, a u planu je izgradnja kapaciteta za preradu još 100000 tona.

DRAMATIČAN PORAST CENA ENERGIJE UGROŽAVA NEMAČKU INDUSTRIJU PAPIRA

Ubrzan porast cena energije u poslednjih nekoliko meseci bitno ugrožava poziciju proizvođača papira u Nemačkoj. Kao posledica toga samo u junu 2008. godine tri firme su prijavile nesolventnost (nesposobnost plaćanja prispeh obaveza). U ceni proizvodnje papira cena energije u proseku učestvuje sa 13%. Najavljena dalja poskupljenja energenata, a naročito gasa, ima za posledicu da kod nekih firmi cena utrošene energije poraste za oko 50% u odnosu na 2007. godinu. Ako ove povećane troškove proizvodnje ne bude bilo moguće kompenzovati povećanjem cene papira, očekuje se prema VDP (Verband Deutscher Papierfabriken e.V.) poslovnom direktoru insolventnost ili privremena obustava proizvodnje većeg broja proizvođača papira.

PROIZVODNJA AMBALAŽE U SVETU

Cena ukupne količine ambalaže proizvedene u 2006. godini iznosila je nešto više od 400 milijardi evra. Prosečno u ovoj količini novca ambalaža od papira i kartona učestvuje sa 34%, ambalaža od sintetskih polimernih materijala sa 34%, a 17% otpada na metalnu ambalažu. Staklena ambalaža učestvuje sa 6,5%, a ambalaža od ostalih materijala sa 5,5%. Učešće materijala u izradi ambalaže se malo menja od regiona do regiona. Tako je npr. u Aziji 40% ambalaža izrađeno od papira, a 34% od polimernih materijala. U Evropi i Severnoj Americi najviše ambalaže se izrađuje od polimernih materijala (42%), dok se od papira i kartona izrađuje «samo» 30%.

PET OSTAJE FAVORIT U INDUSTRIJI NAPITAKA

U proizvodnji napitaka i dalje se očekuje najveći porast primene PET ambalaže. Interesantno je da u najrazvijenijim zemljama permanentno raste količina npr. vode pakovane u PET ambalažu, dok za pakovanje piva i u zemljama koje troše najveće količine piva kao što su Češka, Nemačka, Engleska i zemlje Beneluksa potrošnja PET boca stagnira. U isto vreme, proizvođačima postrojenja za proizvodnju i punjenje PET boca otvaraju se velika tržišta u Aziji (Kina, Indija). Prema prognozama firme Euromonitor (London), koja se bavi istraživanjem svetskog tržišta, proizvodnja posuda od PET-a će rasti po stopi od 7% godišnje i već u 2009. godini će dostići cifru od 350 milijardi komada.

Zbog toga se sve veća pažnja poklanja povećanju ekonomičnosti proizvodnje PET boca. Prema stanju tehnike za sada se smatra da su najekonomičnija kombinovana postrojenja koja omogućavaju i proizvodnju i punjenje PET boca. Intenzivno se radi na razvoju dizajna boca, koji će omogućiti smanjenje mase PET-a po boci uz očuvanje svih dobrih svojstava PET boca. Razvijene su i neke nove tehnike koje poboljšavaju ekonomičnost i fleksibilitet. Bez obzira da li se radi o pakovanju jogurta, sokova ili piva, flaše dolaze na tržište u takozvanom multi pakovanju. Broj jedinki u pakovanju se može birati po želji i vrlo brzo menjati. U bliskoj budućnosti u ovoj oblasti se očekuju značajana unapređenja.

EVROPSKA NAGRADA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE DODELJENA FIRMI CHOREN

Choren Industries GmbH (Freiburg/Sachsen) dobila je Evropsku nagradu u

oblasti zaštite životne sredine u 2008. godini (kategorija postupci) za razvijeni postupak dobijanja vrlo čistog biogoriva iz biomase. Ovu vest je objavio gospodin Stavros Dimas, Komesar Evropske unije za zaštitu životne sredine u Briselu za vreme «Zelene nedelje». Postupak ove firme je izabran zato što se u njemu za proizvodnju kvalitetnog biogoriva ne koriste biljke koje služe za proizvodnju hrane (druga generacija biogoriva). Pored toga, postupak skoro da nema štetnih sporednih proizvoda i u odnosu na CO₂ je praktično neutralan.

Evropska nagrada u oblasti zaštite životne sredine u 2008. godini je dodeljena u četiri kategorije: postupci, mehanizam, produkti i internacionalna kooperacija. Na ovaj način Evropska zajednica želi da odlikuje one firme koje kroz inovacije, kombinovane sa sposobnošću da ekonomično proizvode i svežu o zaštiti životne sredine značajno doprinose održivom razvoju Evrope, a samim tim i sveta u celini.

BASF PODIŽE CENE DISPERZIJA KOJE SE KORISTE KAO POMOĆNA SREDSTVA PRI PROIZVODNJI PAPIRA I KARTONA

Firma BASF SE, Ludwigshafen, podigla je cene za sve disperzije koje se koriste pri proizvodnji papira i kartona i to za oko 20%. Od ovoga poskupljenja su izuzeti proizvođači, koji još uvek imaju ranije sklopljene važeće ugovore o isporukama. Ovo poskupljenje za sada važi samo za evropsko, afričko i tržište srednjeg istoka. Poskupljenje je obrazloženo značajnim poskupljenjem sirovina, energije i transporta.

BASF spada u vodeće svetske proizvođače hemikalija (pomoćnih sredstava) za proizvodnju papira i kartona. Ova firma se odlikuje izuzetno sposobnim timom za istraživanje i razvoj globalnih tehnika primene, kao i izuzetno opremljenim pajlot postrojenjima koja im to omogućavaju. (Više informacija: <http://www.basf.de/papir>) Primer BASF-a sledio je veći broj proizvođača pomoćnih sredstava za proizvodnju papira i kartona u svetu.

INDUSTRIJA ZA PROIZVODNJU CELULOZE I PAPIRA U EVROPI: SLABI REZULTATI U PRVOJ POLOVINI 2008. GODINE

Evropska industrija celuloze i papira ima za sobom vrlo tešku prvu polovinu 2008. godine. Značajna povećanja cena u oblasti sirovina, pomoćnih supstanci, energije i transporta, kao i nepovoljni

odnosi kurseva različitih valuta, osetno su oslabili potražnju na velikom broju tržišta i usloveli da značajan broj proizvođača u prvom polugodištu ove godine ostvari slabije rezultate u odnosu na prošlu godinu. Imajući u vidu navedeno pogoršanje ekonomskih uslova proizvodnje, veliki broj proizvođača celuloze i papira smatra da će samo povećanje cene njihovih proizvoda u bliskoj budućnosti moći da bar delimično ublaži negativan uticaj porasta cena sirovina i energije na ekonomski položaj ove industrijske grane.

STABILNE CENE STAROG PAPIRA NA NEMAČKOM TRŽIŠTU

Kao i u toku juna 2008. godine, i u julu su na nemačkom tržištu uočene stabilne cene starog papira. Izuzetak čine samo papiri prečišćeni deinking postupkom. Vredno je pomena, da je jedna grupa prerađivača starog papira pokušala da snizi cenu za mešani stari papir, kao i papira i kartona za pakovanje iz velikih robnih kuća ali bez uspeha. Neuspehu ovog pokušaja doprinela je i manja potrošnja i potražnja papira za pakovanje u letnjim mesecima, a samim tim i manja ponuda starog papira, pa se ovo tržište može smatrati kao uravnoteženo. Međutim pojavila se i jedna grupa snabdevača tržišta starim papirom koja je pokušala, ali takođe bez uspeha da podigne cenu mešanom starom papiru. Oni su to obrazlagali činjenicom da je došlo do značajne potražnje deinking postupkom prečišćenog starog papira, kao i velikom razlikom u ceni ova dva proizvoda.

HOLMEN IMA NAMERU DA KRAJEM 2008. GODINE ZAUSTAVI PROIZVODNJU U FABRICI WARGÖN

Holmen AB preduzima dalje korake u cilju smanjenja kapaciteta u oblasti proizvodnje premazanih papira za štampanje časopisa. Ovaj švedski koncern (Holmen Paper AB, Norrköping) najavio je za decembar 2008. godine zaustavljanje proizvodnje u fabrici Wargön, koja se nalazi na jezeru Vänern u Zapadnoj Švedskoj i koja ima kapacitet za proizvodnju od 145.000 tona premazanih papira godišnje. Menadžment Holmena je ovaj potez obrazložio nemogućnosti da dalje pokriva dugove ove svoje fabrike.

INGEDA (Internationale Forschungsgemeinschaft Deinking-Technik e.V.) je u toku ove godine nastavila ofanzivu za smanjenje primene Ink-Jet štampača i štampanja novina flekso-štamptom sa vodorastvornim bojama. Na ovaj korak su se odlučili iz prostog razloga što se papiri štampani na ovaj način ne mogu deinking postupkom osloboditi korišćenih boja, kao npr. novine i časopisi štampani standardnim ofset ili bojama za duboku i visoku štampu. Zbog

toga ovi papiri nisu pogodni za izradu recikliranih štamparskih papira za kvalitetnu štampu, od kojih se zahteva sve veći stepen beline. U Italiji i Engleskoj je u pogonu značajan broj štamparija u kojima se štampaju novine i časopisi flekso-štamptom sa vodorastvornim bojama. U ovim zemljama prikupljeni stari papir se prodaje u drugim zemljama Evrope i dospeva u pogone za recikliranje starog papira u okviru kojih se koristi i deinking postupak prečišćavanja. Prema navodima INGEDE dovoljno je da vrlo mala količina takvog starog papira dospe u pogon za pripremu mase papira i da značajno pogorša optička svojstva velike količine recikliranog papira. Očekuje se da će u bliskoj budućnosti proizvođači boja izneti na tržište boje za flekso štampu, koje će moći da se uspešno uklanjaju sa celuloznih vlakana standardnim deinking postupcima.

TREBA LI STRAHOVATI OD KINE?

U periodu 1999–2005. u Kini su instalirani kapaciteti za proizvodnju 20 miliona tona papira. Do 2000. godine u Kini su uglavnom modernizovane postojeće fabrike za proizvodnju papira ili su kupovane papir mašine iz druge ruke – «Second-hand». Posle 2000. godine u ovoj zemlji su podignute nove najmodernije i potpuno automatizovane fabrike za proizvodnju papira. Objavljeni su podaci da je od 15 najmodernijih papir mašina, koje su proizvedene u poslednjih nekoliko godina u svetu, najveći broj izgrađen baš u Kini. U istom periodu ugašena je proizvodnja papira u većem broju starih fabrika, za koje je procenjeno da se delimičnom modernizacijom ne može ostvariti konkurentna proizvodnja. Samim tim kineska industrija proizvodnje papira ima veću proizvodnost i konkurentnija je na tržištu od odgovarajućih industrija Evrope, a naročito od Amerike, koje papir proizvode sa starijim i manje efikasnim mašinama, odnosno mnogo manje investiraju u ovu oblast proizvodnje od Kine. Najnovije fabrike papira u Kini su obezbedile sopstvene izvore energije i za duži period obezbedile snabdevanje sa primarnim vlaknima u Južnoj Americi i Maleziji. U Kini se već ranije krenulo sa plantažnom proizvodnjom drveta, koje će moći da se koristi već za nekoliko godina. Zbog toga je planirana velika lokalna proizvodnja celuloznih vlakana i TMP-vlakana. Najveći deo opreme za ovu proizvodnju je već naručen. Pored toga, u Kini je za sada počelo i organizovano sakupljanje starog papira, koji se do sada uvezio uglavnom iz Evrope i Severne Amerike.

Interesantno je da su najnovije papir mašine kao i deo opreme za modernizaciju uvezene iz Zapadne Evrope, koja je i najveći proizvođač opreme za proizvodnju papira u svetu.

U Evropi kao i u Americi odgovorni ljudi moraju ozbiljno razmisliti o tome kako reagovati na iznete činjenice. Jedan od odgovora je da je neophodna modernizacija proizvodnje papira u Evropi i Americi. Uslov za to je i zatvaranje jednog broja fabrika u kojima modernizacijom nije moguće ostvariti potrebnu proizvodnost i konkurentnost, kako po količini tako i po kvalitetu papira. Modernizacija proizvodnje je u Americi već počela, ali uzima maha i u Evropi.

Japan je na vreme prepoznao šta se dešava u Kini i počeo je pre Evrope i Amerike da investira u ovu oblast industrije. Samo u periodu od 2006. godine do danas Japan je poručio tri velike papir mašine samo za proizvodnju premazanih štamparskih papira.

U nekim oblastima industrije Kina ima prednost nad razvijenim zemljama jer njeni radnici imaju male plate. Međutim, u oblasti visokih tehnologija i potpuno automatizovane proizvodnje ideo troškova za radnu snagu je vrlo mali, pa prema tome razvijene zemlje odgovor na izazove koji dolaze iz Kine treba da nalaze u većem investiranju u razvoj sopstvene proizvodnje i visoko obrazovanih kadrova. Pri razmatranju ovih problema treba uvek imati na umu da u Kini svake godine diplomira više od 200 hiljada inženjera različitih profila. (Ovaj tekst predstavlja izabrani deo rada koji je H. P. Sollinger, član Upravnog odbora koncerna Voith Paper (Heidenheim) objavio u časopisu Wochenblatt für Papierfabrikation 1/2 (2007) 42-46).

17 PROCENATA STRANIH SUPSTANCI U SORTIRANOM STAROM PAPIRU

U svim oblastima u kojima se stari papir sakuplja zajedno sa drugim materijalima kao što su npr. plastika, konzerve i staklo, konstatovano je da sadržaj papiru stranih supstanci drastično raste čak i u sortiranom starom papiru. U SAD su već neke fabrike koje su kao sirovinu koristile isključivo stari papir morale da prekinu proizvodnju, jer sa starim papirom koji je prikupljen zajedno sa nekim drugim otpadnim materijalima («Single Stream Collection») više nisu mogli ekonomično da proizvode reciklirani papir. Primera radi, jedna fabrika papira u američkoj državi Oregon koristi «sortirani stari papir» u kome ima oko 17% papiru stranih supstanci. Ova fabrika troši dnevno 500.000 tona starog papira i svaki dan se bori sa 80 tona «nečistoća», koje mora da odlaže na deponiju. Dodatni problem pri tome predstavljaju sitne čestice peska i stakla, koje nije bilo moguće potpuno ukloniti standardnim postupkom pripreme mase papira već se moraju koristiti dodatni procesi, koji povećavaju cenu proizvodnje. Najfinije čestice peska koje ipak zaostaju u masi

papira doprinose bržem habanju pumpi i cevovoda, koje je stoga potrebno češće reparirati ili čak i zamenjivati. Zbog toga, na primer, stari papir sakupljen u prositoru Los Angeles-a se praktično više ne reciklira u USA, već se uglavnom izvozi u Kinu u kojoj se koristi za izradu papira za pakovanje.

Proizvođači recikliranog papira u Evropi već ukazuju, i to ne bez razloga, na opasnost da se zajedničko prikupljanje otpada odomaći i u Evropi. Neke komune u Engleskoj su već počele sa zajedničkim prikupljanjem starog papira i drugih otpadnih materijala, jer na taj način ostvaruju sitne uštede u svome budžetu, ali na štetu proizvođača recikliranog papira i budžeta svoje države. Zbog toga proizvođači recikliranog papira u razvijenim zemljama Evrope zahtevaju od svojih vlasti da se zakonom reguliše izdvojeno sakupljanje starog papira kao značajne strateške sirovine.

AUTOMATSKO IZDVAJANJE PAPIRA ŠTAMPANOG FLEKSO ŠTAMPOM IZ STAROG PAPIRA

Senzori na bazi dela spektra koji pripada bliskoj infracrvenoj oblasti (NIR), već se uspešno koriste za automatsko razdvajanje polimernog otpada. U jednom projektu, koji je finansirala INGEDE, nekoliko istraživačkih instituta i proizvođača papira i robota iz različitih zemalja (Austrija, Nemačka, Švajcarska i Finska) razvilo je postrojenje sa NIR senzorima za automatsku kontrolu ulaznog starog papira, koje može iz starog papira da vrlo uspešno izdvaja papir koji je štampan bojama za flekso štampu. Ljudsko oko nije u stanju da razlikuje npr. stare novine štampane flekso-ofset ili dubokom štampom, pa zbog toga u ovome slučaju nije moguće koristiti ručno sortiranje ovakvih papira. Boje za flekso štampu ne mogu da se odvoje od vlakana deinking postupkom, pa se novine štampane flekso štampom ne mogu koristiti za proizvodnju štamparskog papira ili papir za održavanje higijene željenog stepena beline. Žiri «European Paper Recycling Award 2007» dodelio je prvu nagradu za industrijski razvoj u 2007. godinu udruženju INGEDA.

RASPODELA KOLAČA IZMEĐU PROIZVOĐAČA PAPIRA I ŠTAMPARA U NEMAČKOJ

U toku 2006. godine proizvođači papira u Nemačkoj su ostvarili bruto promet od 13,98 milijardi evra. Od toga na grafičke papire otpada 47%, papire za pakovanje 41%, specijalne papire 7% i papire za održavanje higijene 5%. U istom periodu grafička industrija je ostvarila promet od 17,40 milijarde evra. Od toga je najveći deo pripao štamparijama koje štampaju reklame i kataloge – 36%, časopise – 13%, poslovnu dokumenta-

ciju – 13%, dnevne novine i reklame – 12%, knjige i karte – 7%, etikete – 7%, kalendare – 1%, a štamparima svih ostalih proizvoda pripalo je 11%.

MADE IN ITALY

Sa skoro 500 izlagača na sajmu «Interpack-2008», Italija je bila na drugom mestu odmah iza domaćina Nemačke. Oko 60% izlagača iz Italije su bili proizvođači mašina za pakovanje. Ovi podaci odslikavaju i stanje na svetskom tržištu mašina za pakovanje: Italija je posle Nemačke drugi najveći proizvođač mašina za pakovanje. Iz ove dve zemlje potiče oko 65% svih mašina za pakovanje koje se u toku jedne godine prodaju u svetu.

PREPORUKE O UREĐENJU DEPONIJIA NISU U CELINI PRIHVACENE

Evropska komisija je u toku 2007. godine preduzela pravne mere protiv 14 zemalja članica Evropske unije zbog toga što su nepotpuno prenele u svoje zakonodavstvo Evropske preporuke o uređenju deponija otpada. Ove mere se odnose na Dansku, Estoniju, Finsku, Irsku, Litvaniju, Maltu, Poljsku, Švedsku, Slovačku, Sloveniju, Španiju, Češku republiku, Veliku Britaniju i Kipar.

KEMIRA USMERAVA POSLOVE NA VODU I VLAKNA

Finski hemijski koncern Kemira će se u budućnosti posvetiti poslovima vezanim za prečišćavanje voda i dobijanju vlakana i papira. U okviru ovoga restrukturiranja iz matične firme će biti izdvojena kao zasebna firma Tikkurila sa delatnošću vezanom za premaze, boje i lakove i biće kao samostalna firma prijavljena na berzi u Helsinkiju. Ovo restrukturiranje treba da bude završeno u prvoj polovini 2009. godine. Kemira će pri tome zadržati deo vlasništva u novofirmiranoj firmi.

M-REAL PREKIDA PROIZVODNJU U LETNJI MESECIMA

M-real je još jedna firma koja je najavila da će u periodu jun–avgust 2008. godine prekinuti proizvodnju bezdrvnih premazanih papira zbog trenutnog stanja na tržištu. Predviđeno je smanjenje proizvodnje od 10 do 20% u zavisnosti od vrste produkta. Ukupan kapacitet proizvodnje bezdrvnih premazanih papira ove firme iznosi oko 1,5 miliona tona. Firma želi na ovaj način da svoju proizvodnju prilagodi očekivanim porudžbinama u letnjim mesecima. Rukovodstvo firme M-real ove korake obrazlaže nepovoljnim kursom dolara i samim tim smanjenim izvozom u zemlje, koje kao valutu koriste dolar. Ovo smanjenje izvoza ne može biti nadoknađeno na evropskom

tržištu, zbog uobičajeno slabe potražnje za ovim proizvodima u letnjim mesecima.

CENTURY PULP&PAPER GRADI NOVU FABRIKU CELULOZNIH VLAKANA

Indijski proizvođač celulozних vlakana i papira Century Pulp&Paper je započeo gradnju jedne fabrike za proizvodnju beljenih celulozних vlakana za potrebe svoje fabrike u Lalkua u saveznoj državi Uttaranchai. Fabrika će imati godišnji kapacitet od 450 hiljada tona beljenih celulozних vlakana. Kao sirovinu će koristiti indijsko listopadno drvo. Fabrika treba da počne sa proizvodnjom u drugoj polovini 2009. godine i kompletna proizvodnja je predviđena za potrebe jedne fabrike za proizvodnju higijenskih papira, koja takođe pripada ovom velikom indijskom proizvođaču celulozних vlakana i papira.

SÖDRA INVESTIRA U BIOGORIVA

Od 2012. godine firma Södra Cell Värö želi da sve svoje potrebe za energijom pokriva korišćenjem drvnog otpada i tako postane prvi proizvođač celulozних vlakana u svetu koji će biti nezavisan od fosilnih goriva. Rukovodstvo Södre ovo želi još od prvog značajnog pokupljenja nafte. U toku je gradnja jednog novog glavnog postrojenja, kao i postrojenja za sušenje otpadne kore drveta. Oba ova postrojenja treba da počnu sa probnim radom u 2010. godini.

NEMAČKO TRŽIŠTE NOVINSKIH PAPIRA I PAKPAPIRA NA BAZI STAROG PAPIRA

U prvoj polovini 2008. godine proizvođači novinskog papira su dobro zaposleni. Ranija smanjenja kapaciteta uslovlila su punu zaposlenost firmi koje su u pogonu. Za dobru potražnju ovih proizvoda u inače sezonski uslovljenim teškim vremenim značajno su doprinele Olimpijske igre. Pored toga pozitivan uticaj na tržište ovih papira ima i lagani oporavak američkog tržišta, kao i povećanje cene transporta brodovima, što ima za posledicu smanjenje priliva kanadskih proizvoda na evropsko tržište. Povećanoj potražnji doprinosi i nesigurna situacija kod nekih francuskih proizvođača. Zbog svega navedenog pozicija ponuđača novinskog papira u Nemačkoj je znatno poboljšana.

Cene pakpapira na bazi starog papira su se u avgustu izgleda stabilizovale na dostignutom nivou od prošlog meseca. Do sniženja cena dolazi samo u pojedinačnim slučajevima i to za vrste papira za koje u julu nije došlo do povećanja cena. U avgustu praktično nije ni bilo ozbiljnih razgovora o cenama pa su zadržane cene iz jula. Zabeležen je veći

broj firmi koje su u ovom periodu prekinule proizvodnju. Konstatovano je da ovi potezi nisu značajno doprineli očekivanom smanjenju zaliha u magacinima. Očekuje se da će najkasnije polovinom septembra doći do uspostavljanja željenog balansa između ponude i potražnje. U međuvremenu je značajan broj proizvođača papira za proizvodnju talasastog kartona zvanično najavio povećanje cena svojih proizvoda. Očekuje se da će već početkom septembra za braon kvalitet doći do povećanja cene za 60 evra po toni.

PRIKUPLJANJE I KORIŠĆENJE STAROG PAPIRA U USA

U toku 2007. godine u SAD je sakupljeno oko 56% starog papira (računato na količinu potrošenog papira u toj godini) i korišćeno kao sirovina za proizvodnju novog papira i kartona. To praktično znači da je u tom periodu sakupljeno 54,6 miliona tona starog papira, što iznosi oko 360 funti (163 kg) po stanovniku. Predviđa se da u 2012. godini bude reciklirano 60% od količine papira i kartona proizvedenog u toj godini. Interesantno je da sakupljanje starog papira u SAD značajno varira od države do države. Tako, na primer, Montana i Vajoming spadaju u države u kojima se maksimalno sakupi do 19% starog papira, dok se u državama kao što su Florida, Njujork i neke druge sakupi preko 80% starog papira.

STRAH OD POVEĆANJA CENA ZA PRAVO NA EMISIJU CO₂

Predsednik nemačkog Saveza proizvođača papira i kartona Bernd Rettig je u prvoj polovini ove godine, zajedno sa predsednicima drugih Saveza industrijskih grana, koje troše veliku količinu energije po jedinici proizvoda, uputio pismo upozorenja Kancelaru Nemačke Angeli Merkel. U pismu je izražena bojazan da će planovi Evropske komisije za trgovinu emisijom gasova da u okviru

predviđenih preporuka za period od 2013. do 2020. godine pored podizanja cena za pravo na emisiju proizvođačima električne energije to isto predložiti i za grane industrije koje troše najviše energije. Podnosioci pisma su već proračunali da bi takva mera, ako se realizuje u predloženom obliku, opteretila ovu grupu proizvođača, koji već imaju probleme sa povećanjem cena energenata, za dodatnih 7,5 milijardi evra godišnje. Takva mera bi značajno doprinela opadanju konkurentnosti ovih proizvođača na svetskom tržištu, tim pre, što takve mere nisu prihvatile zemlje van Evropske unije.

PROIZVOĐAČI PAPIRA U EVROPI SU PREDLOŽILI SVOJ MODEL ZA PRAVLJENJE BILANSA CO₂

19. novembra 2007 godine Savez evropskih proizvođača papira, kartona i lepenke (CEPI) je predložio svoj model za izračunavanja bilansa CO₂ pri proizvodnji papira, kartona i lepenke. Struka je na taj način reagovala na zahteve građana da ova industrijska grana transparentno iznese svoj stav u aktuelnoj diskusiji o klimatskim promenama u svetu. Ovim modelom su obuhvaćene sve faze od proizvodnje drveta, vlakana i papira, kao i recikliranja papira. Prema predstavnicima CEPI za sada već postoji nekoliko modela za izračunavanje bilansa CO₂, ali do danas nijedan nije opšte prihvaćen i proglašen za standardni model. (Više informacija o predloženom modelu može se naći u: http://www.vdp-online.de/pressemitteilung_1411.htm).

EU-PREPORUKA REACH I NJEN UTICAJ NA INDUSTRIJU PAPIRA I NJOJ SRODNE INDUSTRIJE

Nova EU preporuka – REACH (registracija, evaluacija i autorizacija hemijskih supstanci) stupila je na snagu 1. juna 2007. godine. REACH se odnosi na supstance kao takve, supstance u preparatima i supstance u proizvodima, njihov import u Evropsku uniju, njihovu

primenu, proizvodnju, puštanje na tržište i prodaju. Prema ovoj preporuci, firme koje proizvode određene čiste supstance ili ih primenjuju kao komponente međuprodukata ili produkata, moraju da preduzmu mere u cilju dobijanja odobrenja za nabavku i primenu, dok firme koje ove supstance proizvode i importuju u Evropsku uniju moraju se registrovati u Agenturi za hemikalije u Helsinkiju (Finska). Ukoliko jedna supstanca nije do određenog termina registrovana vlasti neće dozvoliti njenu proizvodnju i import. To će imati za posledicu umanjeње vrednosti i do daljnjeg odlaganje upotrebe takvih supstanci i to kako čistih tako i kao udela u nekom međuproduktu ili produktu. Pored toga, vreme za dobijanje odobrenja za neku specifičnu namenu jedne supstance ili jedne specifične supstance može da bude produženo ako se takve supstance mogu svrstati u škodljive supstance. U slučaju da za jednu supstancu ili njenu specifičnu primenu nije pokrenut postupak za dobijanje odobrenja (registraciju) tada se na nju mogu primeniti značajna ograničenja. Kao i svaka EU preporuka, REACH će početi da se primenjuje istovremeno u svim zemljama članicama. REACH će imati značajan uticaj na celu oblast hemijske industrije pa samim tim i na industriju celuloze i papira. REACH će imati prvenstveno veliki uticaj na firme koje se bave proizvodnjom hemikalija u Evropskoj uniji, njihovom daljom preradom ili uvozom i to posebno ako na vreme ne preduzmu odgovarajuće mere za uvođenje EEACH i tako obezbede svoju neometanu delatnost. Rok za podnošenje zahteva za predregistraciju i autorizaciju proizvoda je 30. novembar 2008. godine. (Više informacija u "IPW - Das Papier, 11 (2007) T147-T149"; EC No. 1907/2006).

Prof. Slobodan Jovanović,
Tehnološko-metalurški fakultet
Beograd